

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Hankehakemus
Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020
Suomen rakennerahasto-ohjelma

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

Viranomaisen merkintöjä

Saapumispäivämäärä 1.3.2016	Diaarinumero EUR A 2014/3949/09 02 01 01/2016/KESELY
Käsittelijä	Puhelinnumero
Hakemusnumero 102535	Hankekoodi
Hakemustyyppi Uusi	Tila Saapunut

1 Viranomainen, jolle hakemus osoitetaan

Viranomainen Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

2 Hakijan perustiedot

Hakijan virallinen nimi Turun kaupunki	
Organisaatiotyyppi Kunta	Y-tunnus 0204819-8
Jakeluosoite Yliopistonkatu 30	Puhelinnumero 0406528440
Postinumero 20100	Postitoimipaikka Turku
Tilinumero (IBAN) FI3057100420047938	BIC OKOYFIHH
WWW-osoite http://www.turku.fi	
Hankkeen yhteyshenkilön nimi HALIN JAANA	Yhteyshenkilön asema hakijaorganisaatiossa Suunnittelupäällikkö
Yhteyshenkilön sähköpostiosoite jaana.halin@turku.fi	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0406616370
Hakijoiden lukumäärä tai tuen siirto -menettely ☒ Vain yksi hakija	☐ Hakijoita on useampi kuin yksi (yhteishanke)
	☐ Hakija siirtää osan haettavasta tuesta yhdelle tai useammalle taholle hankkeen toteuttamista varten (tuen siirto)

3 Hankkeen perustiedot

Hankkeen julkinen nimi Parempia palveluja maahanmuuttajille	
Alkamispäivämäärä 1.9.2016	Päätymispäivämäärä 30.6.2019
Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyiden torjunta	
Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen	
Hanketyyppi Hanke, jossa on henkilöitä varsinaisena kohderyhmänä	

4 Tiivistelmä (julkaistaan internetin tietopalvelussa)

4.1 Hankkeen julkinen tiivistelmä (tavoitteet, toimenpiteet, tulokset)

Suomessa maahanmuuttajien työttömyysaste on kantaväestöä korkeampi. Yksi integroitumista ja työllistymistä hidastava tekijä on maahanmuuttajien mielenterveys- ja päihdeongelmat. Tutkimusten mukaan maahanmuuttajilla, erityisesti pakolaistaustaisilla, on kantaväestöä enemmän mielenterveysoireita. Maahanmuuttajat eivät usein itse tunnista mielenterveyteen liittyviä kysymyksiä, eivätkä käytä mielenterveyspalveluja, vaikka raportoivat psyykkiset oireensa yhtä yleisinä kuin kantaväestö. Erityisen suurena haasteena on masennusoireista kärsivien kotona olevien maahanmuuttajanaisten tavoittaminen palveluiden piiriin. Toisin sanoen palvelut eivät tavoita ja kohdennu oikein, mikä heikentää toimintakykyä ja lisää syrjäytymisvaaraa.

Tavoitteena on edistää maahanmuuttajien integroitumista kehittämällä innovatiivisia mielenterveys- ja päihdepalveluja perustason sosiaali- ja terveyspalveluihin. Kehitystyötä tehdään asiakaslähtöisesti ja monialaisesti asiakkaiden, kolmannen sektorin, kunnan ja TE-toimiston kanssa. Päämääränä on, että maahanmuuttajille voidaan tarjota mielenterveys- ja päihdehäiriöihin samanaikaista hoitoa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistettyä tukea. Näin tehostetaan hoidon oikea-aikaisuutta ja ennaltaehkäistään ongelmien syntymistä. Kehitystyössä huomioidaan omakielinen tuki, neuvonta sekä vertaistuki. Lähtökohtana on laaja-alainen näkökulma hyvinvointiin, sillä perinteinen keskusteluun ja vastaanottotyöhön perustuva hoitomalli ei yksin tuota terveyshyötyä. Hankkeessa mm. kehitetään tapoja, joilla luontoa ja luontoliikuntaan kytkeytyviä palveluja voidaan hyödyntää osana sosiaali- ja terveyspalveluja. Hankkeessa pyritään hoidollisilla, kuntouttavilla sekä hyvinvointia tuottavilla toimintatavoilla vahvistamaan kohderyhmän toimintakykyä ja osallisuutta.

Kohderyhmänä ovat yli 18-vuotiaat maahanmuuttajat, joilla mielenterveys- ja/tai päihdeongelma aiheuttaa vaikeuksia selvittää arjessa ja haasteita kiinnittyä koulutukseen ja työelämään. Hankkeessa huomioidaan läheiset. Kohderyhmänä ovat myös hankkeeseen osallistuvien tahojen henkilökunta, sillä heidän osaamisen kasvua maahanmuuttajien mielenterveys- ja päihdeongelmia koskevan tiedon ja hoidon osalta tuetaan.

Tuloksena on monitoimijaiseen yhteistyöhön perustuva asiakaslähtöinen palvelumalli mielenterveys- ja/tai päihdeongelmallisille maahanmuuttajataustaisille henkilöille. Palvelumalli helpottaa kohderyhmän kotiutumista, kielen oppimista, työllistymistä ja toimintakyvyn ylläpitoa. Pitkällä aikavälillä yhteiskunnalle kalliista korjaavista toimenpiteistä ja erikoissairaanhoidon kustannuksista voidaan siirtää painopistettä ennaltaehkäiseviin ja perustason palveluihin. Hanketta hallinnoi Turun kaupungin hyvinvointitoimiala. Yhteistyötahoina ovat: ulkomaalaistoimisto, vapaa-aikatoimiala, työllistämispalvelut ja -hankkeet, Infotori, TE-toimisto, THL:n Monikulttuurisen hyvinvoinnin tiimi, kolmannen sektorin toimijat (mm. Daisy Ladies, Turun Tyttöjen Talo®, Lounais-Suomen Martat, A-Kilta, FinFami ja Varsinais-Suomen Sininauha).

4.2 Hankkeen nimi englannin kielellä

Better Services for Immigrants

4.3 Hankkeen julkinen tiivistelmä englannin kielellä

In comparison to the native population unemployment percentage, the unemployment rate of the immigrants is very high in Finland. Why immigrants face difficulties to enter working life? According to studies, immigrants often have more symptoms of mental health problems than the native population. These problems have negative impact on the integration of the immigrants and the prospects of employment. The project aims to create an innovative social and health care service for the target group.

Studies emphasize that the immigrants acknowledge their mental symptoms in similar way than native population but at the same time their usage of public mental services is very low. One of the main reasons for this low usage rate is the different cultural comprehension of mental health problems. As a result, the existing service system is unable to

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

meet the needs of the immigrants, leading into negative cumulative impact on their ability to function and increasing the risk of social exclusion.

The goal is that the target group can be offered simultaneously cure to both mental health disorders and substance abuse together with social work and health care services. In this way the timing of the treatments can be enhanced and the problems can be prevented in advance. The support in own language is highly emphasized.

Conventional health care service system that concentrates solely on reception is unable to produce this kind of health benefit on its own. In order to strengthen the social integration in more productive way, the project will view wellbeing through a broader perspective. In this way the project will expand the health care services to take, for example, nature and outdoors exercise into account to promote health benefit. The project will develop models that increase the ability to function and social inclusion through treatment, rehabilitation and methods that will promote wellbeing.

The target group of the project is over 18 years old immigrants who have a mental health problem and/or substance abuse that weakens their ability to carry out everyday routines and increases the challenges to participate in employment. Especially challenging is to find out and serve home-oriented immigrant women. The project will also work with the professionals and workers of the city and co-operation partners to promote the awareness of the mental health and substance use issues and treatments of the immigrants.

The project will establish customer-orientated service models. The model will facilitate integration, language skills, and enhance the prospects of employment and sustain the ability to function. In the long term the emphasis can be shifted from remedial services and special health care to preventive work. The project is carried out in co-operation between the target group, municipalities, NGOs and the Public employment and business services. The project is administered by the Welfare Division of the City of Turku.

5 Hankkeen tarve, tavoitteet ja kohderyhmä

5.1 Mihin tarpeeseen tai ongelmaan hankkeella haetaan ratkaisua? Miten hanke on valmisteltu? Miten valmistelussa on otettu huomioon aiemmin rahoitettujen hankkeiden tulokset?

Kunnat ovat suurien haasteiden edessä. Maailmantalouden taantuma, heikot talousennusteet, kuntatalouksien epätasapainot, perusteollisuuden rakennemuutokset sekä väestöpohjan ikääntyminen ovat luoneet yhä voimakkaampia paineita uusille, innovatiivisille ratkaisumalleille elvyttää taloutta. Viime aikoina erityishuomiota päivittäisessä mediatarjonnassa on saanut akuutiksi haasteeksi määritelty pakolaisstatusta hakevien turvapaikanhakijoiden maahan saapuminen. Suuret kaupungit ovat maahanmuuttajien näkökulmasta erityisen vetovoimaisia. Varsinais-Suomeen muutti vuoden 2014 syyskuun loppuun mennessä noin 1 400 ulkomaan kansalaista ja vuoden 2015 syyskuun loppuun mennessä noin 1 200 ulkomaan kansalaista (Tilastokeskus). Media on ollut erityisen huolissaan siitä, että vaaraksi on muodostumassa pakolaisstatuksen saaneiden henkilöiden heikko integroituminen yhteiskunnan tuottaviksi toimijoiksi. Tilastot osoittavat pelkokuvat ainakin osittain aiheellisiksi, sillä esimerkiksi ulkomaalaisten työttömyysasteen kuukausikeskiarvo oli vuoden 2015 tammi-marraskuussa 37,5 % (Tilastokeskus). On vaara, että maahanmuuttajien korkea työttömyysaste aiheuttaa hankauspintoja kantaväestön kanssa.

Vaikeassa taloustilanteessa tarvitsemme innovatiivisia lähestymistapoja. Media on pääsääntöisesti analysoinut pakolaispohjaisen maahanmuuton aiheuttamia taloudellisia kustannuksia ja rasituksia yhteiskunnalle. Elinkeinoelämän tulisi ymmärtää maahanmuuttajat myös potentiaalisena tulevaisuuden työkaluna. Esimerkiksi Iranin tämän hetkinen avautuminen maailmanmarkkinoille ja lähitulevaisuudessa sodan runteleman Lähi-Idän uudelleenrakentaminen tulevat tarjoamaan valtavia mahdollisuuksia myös suomalaisille yrittäjille. Maahanmuuttajien tarjoamat kulttuuri-tieto-taito-osaaminen mahdollistaisi suomalaisille yrittäjille varaslähdön avautuville markkinoille.

Miksi maahanmuuttajien työttömyys on huomattavasti yleisempää kuin kantaväestöllä ja miten luoda pohja

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

innovatiiviselle ja yrittäjyyteen kannustavalle integraatiolle? Hankkeen tavoitteena on edistää integroitumista osaksi yhteiskuntaa sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja kehittämällä. Hanke huomioi asiakaslähtöisesti maahanmuuttajien tarpeet sote-palveluissa, jotta kotoutumista voidaan tukea. Pakolaisstatuksen saaneiden maahanmuuttajien ajallinen ja maantieteellinen polku konfliktialueelta myönteisen päätöksen antaneeseen maahan on usein traumaattinen ja saattaa johtaa negatiiviseen oireiluun, mm. päihdekäyttöön. Kansainvälisten tutkimusten mukaan maahanmuuttajilla, erityisesti pakolaistaustaisilla, on kantaväestöä enemmän mielenterveysoireita (esim. Hansson E, Tuck A, Lurie S and McKenzie K, for the Task Group of the Services Systems Advisory Committee, Mental Health Commission of Canada (2010). Hankkeen lähtökohtana on havainto siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut eivät vastaa tai kykene reagoimaan nopeasti maahanmuuttajien mahdollisiin mielenterveys- ja päihdepalvelujen tarpeeseen. Tämä peruspalveluiden ja tarpeen kohtaamattomuus käytännötasolla saattaa pitkittää ja heikentää maahanmuuttajien lopullista kotoutumista ja työelämään tai koulutukseen siirtymistä, pahimmillaan se johtaa syrjäytymiseen.

Tutkimus aiheesta

Vuonna 2014 pelkästään Turussa asui noin 17 000 muunkielistä eli äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvia henkilöitä. Tämä ryhmä on koostumukseltaan hyvin heterogeeninen. Suurimmat selkeästi määriteltävät ryhmät olivat virolaiset, venäläiset, somalit, irakilaiset ja iranilaiset. Maahanmuuton syitä ovat perinteisesti olleet opiskelu, työ, perhe ja pako konfliktialueilta. Maahanmuuttajien kotoutumiselle on runsaasti haasteita. Kiristynyt kilpailu hyvinvoinnista (työ- ja opiskelupaikat), koventuneet asenteet maahanmuuttajia, erityisesti pakolaisia, kohtaan ja yhteiskunnan yhä vaikeammaksi saattama perheenyhdistämislinjaukset asettavat ulkoisia paineita yksittäisille maahanmuuttajille. Kommunikaatio-ongelmat, kulttuuriset eroavuudet ja liian tehottomiksi osoittautuvat kulttuuriset sosiaaliset turvaverkostot saattavat johtaa ei ainoastaan kotouttamisen epäonnistumiseen vaan myös sosiaaliseen syrjäytymiseen ja mielenterveysongelmiin. Tutkimukset osoittavat, että psyykkisen oireilun yhtenä merkittävänä syynä lienee maahanmuuttajien, erityisesti pakolaistaustaisten, yleiset traumakokemukset. Vaikka Suomessa asuvien maahanmuuttajien, erityisesti pakolaisten, määrä on kasvanut huomattavasti, Suomessa asuvien maahanmuuttajien mielenterveyttä on tutkittu vielä varsin vähän. Elinolotutkimuksessa havaittiin masennusoireiden olevan yleisempiä kaikissa tutkituissa maahanmuuttajaryhmissä (venäläiset, virolaiset, somalialaiset, vietnamilaiset) kuin koko väestössä (Pohjanpää ym. 2003). THL:n toteuttamassa Maahanmuuttajien terveys ja hyvinvointitutkimuksessa (Maamu) vakavia masennus- ja ahdistusoireita havaittiin kurdinaisista jopa puolella ja kurdimiehistä ja venäläisnaisista neljänneksellä (Castaneda ym. 2012). Myös Maamu-tutkimuksen rekisteripohjaiset selvitykset kertovat mielenterveyspalvelujen tarpeesta sekä maahanmuuttajaväestön vaikeudesta asianmukaisen hoidon saamisessa (Koponen ym. 2015).

Mielen hyvinvoinnin ongelmien diagnosointi ja hoito on kielellisesti ja kulttuurisesti moninaisessa kontekstissa huomattavasti haastavampi tehtävä kuin monokulttuurisessa ympäristössä. Maahanmuuttajat eivät itse välttämättä tunnista mielenterveyteen liittyviä ongelmia ja saattavat turvautua esim. kansanparannukseen. Hoidon tarpeiden tunnistaminen ja hoidon saavutettavuus ovat yhdenvertaisuuteen liittyviä avaintekijöitä (Halla 2010). Maahanmuuttajien mielenterveyspalvelujen kehittämällä on kiire, sillä nykyinen palvelujärjestelmä ei tavoita kuin osan palveluja tarvitsevista. Mielenterveysongelmat heikentävät toimintakykyä ja aiheuttavat ongelmia potilaan lisäksi hänen perheelleen ja läheisilleen ja lisäävät riskiä heidän omalle terveydelleen. Mielenterveyshäiriöt voivat vaikeuttaa uuden kielen oppimista ja uuteen kulttuuriin sopeutumista. Ne vaikeuttavat kotoutumisprosessia ja altistavat maahanmuuttajia syrjäytymiselle. Asianmukaisten palvelujen saaminen mielenterveysongelmiin on erittäin tärkeää yksilön kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin ja kotoutumisen sekä työ- ja toimintakyvyn edistämiseksi. Terveystarpeiden ohella, tai jopa sen sijaan, maahanmuuttajat voivat tarvita keskustelutukea ja apua erilaisten käytännön asioiden hoitamiseen. Tällaisten sosiaaliseksi kuntoutukseksi luettavien palvelujen tarjoaminen on paljolti yksittäisten ammattilaisten hyväntahtoisuuden ja joustamisen varassa, koska niitä ei ole muutoin tarjolla juuri lainkaan (Buchert & Vuorento 2012).

Mielenterveys on yksi haastavimmista maahanmuuttajien terveyteen liittyvistä kysymyksistä, koska psyykinen hyvinvointi on syvästi kulttuurisidonnainen ilmiö (Kerkkänen ja Säävälä 2015). Vaikka mielenterveyspalvelut kuuluvat

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

julkisiin peruspalveluihin, valitettavasti nykyinen järjestelmä ei huomioi tarpeeksi tehokkaasti maahanmuuttajien erityistarpeita. Mielenterveyspalvelujen käyttö oli esimerkiksi kurdi- ja venäläistaustaisten ryhmissä yhtä yleistä kuin tutkimuspaikkakuntien koko samanikäisessä väestössä, vaikka ajankohtaisten vakavien masennus- ja ahdistusoireiden esiintyvyys olikin näissä ryhmissä huomattavasti koko väestöä yleisempää. Somalialaistaustaiset raportoivat käyttäneensä mielenterveyspalveluita vähemmän kuin koko väestö keskimäärin, vaikka he raportoivat ajankohtaiset psyykkiset oireensa yhtä yleisiksi kuin koko väestö. Näin ollen voidaan arvioida heillä olevan tyydyttymätöntä mielenterveyspalvelujen tarvetta, vaikka se ei vastaajien omissa arvioissa tule esiin (Castaneda ym. 2012).

Hanke huomioi, että palveluita on olemassa, mutta maahanmuuttajat eivät löydä niitä, palvelut eivät kohdennu oikein tai ne eivät vastaa tämän päivän muuttuneita tarpeita. Turun seudun maahanmuuttajille suunnatun Infotorin suunnittelija Marina Mgvdeladze kertoo seuraavaa:

"Asiointi omalla kielellä on tässä tilanteessa ydinasia, koska on muuten vaikeaa puhua semmoisista asioista ja melkein mahdotonta vieraalla kielellä jos on heikko suomen kielen taito. Tästä on kysytty meiltä monta kerta ja itse yritin etsiä erikielisiä psykologeja muttei Turussa ole."

Kommentti paljastaa, että todellisuudessa peruspalvelut eivät mahdollista maahanmuuttajien palvelemista tarpeellisella intensiteetillä. Tämä ongelma toistuu myös peruspalveluiden ulkopuolisessa palvelutarjonnassa. Tällä hetkellä Turussa ei ole esimerkiksi vertaistukiryhmiä omalla kielellä maahanmuuttajille. Sen vuoksi omakielinen tuki on huomioitu hankkeessa. Maahanmuuttajien työllistymisen keskeisessä roolissa on kielitaito. Puutteellinen suomen tai ruotsin kielen taito voi vaikeuttaa työllistymistä. Suomeen tullessaan maahanmuuttaja on saattanut kulkea maantieteellisen matkan lisäksi myös pitkän kulttuurisen matkan, ennen kuin hän on tilanteessa, jossa on mahdollista pohtia urasuunnitteluun ja työnhakuun liittyviä asioita. Maahanmuuttajat eivät välttämättä ole tietoisia maan tavoista ja käytännöistä maahantulon alkuvaiheessa.

Tiedon puute suomalaisesta yhteiskunnasta ja työelämästä vaikeuttavat verkostoitumista ja hakeutumista tarjolla olevien palveluiden piiriin sekä työllistymistä. Kielitaidon ja verkostojen puutteista johtuen itsenäinen työn tai jatkokoulutuspaikan löytäminen on monelle kotoutujalle haasteellista. Omakielisen tuen antama ohjaus, neuvonta ja vertaistuki auttavat maahanmuuttajaa sopeutumaan yhteiskuntaan ja oppimaan toimimaan palvelujärjestelmässä. Omakielinen tuki toimii kulttuuritulkkinä ja sillanrakentajana asiakkaan ja viranomaisen apuna. Omakielisen tuen kanssa keskustelu arkaluonteisista terveyteen liittyvistä kysymyksistä on helpompaa, koska asiakkaalla ja tukihenkilöllä on yhteisen kielen lisäksi sama kulttuuritausta. Omakielinen tuki auttaa madaltamaan kynnystä asioida viranomaisten kanssa ja rohkaisee asiakasta asioimaan itsenäisesti palvelujärjestelmässä. Lisäksi asiakkaat oppivat suomalaisia tapojen käytäntöjä.

Tällä hetkellä yhdistystyössä maahanmuuttajille kehitellään ja totutetaan Turussa esim. traumakokemuksiin liittyvää työskentelyä ja hoidon ohjausta. Yhteistyön kehittäminen yhdistysten ja järjestöjen on kanssa tarpeen, jotta vältetään päällekkäisyyksiltä ja voidaan sopia työnjaosta eri roolien ja toimintamuotojen välillä. Lisäksi tarvitaan työnjaon täsmentämistä hoitavan tahon ja työelämään suuntaavan palvelun välillä ja eri palvelujen oikea-aikaisuutta ja päällekkäisyyksien välttämistä.

Hankkeen valmistelussa ovat olleet mukana Turun kaupungin terveys- ja sosiaalipalvelut, ulkomaalaistoimisto, vapaa-aikatoimiala, työllistämispalvelut ja -hankkeet, Infotori, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Monikulttuurisen hyvinvoinnin tiimi, Monikulttuurisuus- ja maahanmuuttajayhdistykset, Päihde- ja mielenterveysyhdistykset ja TE-toimisto. Yhteistyötahot ovat kommentoineet hankehakemusta. Lisäksi on saatu paljon arvokasta tietoa työllistyneiltä maahanmuuttajilta. Valmistelussa on hyödynnetty Kaste 2 -rahoitteisen Parempia palveluja riskiryhmille -hankkeen kokemuksia, Triangeli-hankkeen ja Turun työllisyyden kuntakokeilun tuloksia, käynnissä olevan Party-hankkeen sekä Infotorin kokemuksia. Lisäksi olemme saaneet arvokasta taustatukea Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohankkeelta, Sokra-hankkeelta. Lisäksi on tutustuttu kansainvälisiin ja kansallisiin aiheeseen liittyvään

tutkimuskirjallisuuteen.

5.2 Mitkä ovat hankkeen tavoitteet?

Parempia palveluja maahanmuuttajille -hankkeen tavoitteena on kehittää asiakaslähtöisiä palveluja maahanmuuttajille, joilla on mielenterveys- ja/tai päihdeongelmia. Maahanmuuttajien palveluihin tarvitaan innovatiivisia palvelukonsepteja, joita kehitetään yhdessä asiakkaiden, kolmannen sektorin, kunnan, TE-toimiston ja palveluntuottajien kanssa. Hankkeen tavoitteena on saada parempi ymmärrys maahanmuuttajien mielenterveys- ja päihdeongelmista ja niiden kytkeytymisestä hyvinvointiin, toimintakykyyn, työllistymisen esteisiin ja palveluiden käyttöön. Tavoitteena on luoda sosiaali- ja terveydenhuollon palvelutuotantoon uudenlaisia menetelmällisiä ja toiminnallisia innovaatioita, jotka lisäävät palveluprosessien asiakaslähtöisyyttä, sujuvuutta ja monitoimijaista yhteistyötä yli sektorirajojen.

Tavoitteena on kehittää perustason sosiaali- ja terveydenhuollon palveluja niin, että asiakkaan moninasiin hoito- ja palvelutarpeisiin voidaan vastata kokonaisvaltaisesti monialaisilla palvelukokonaisuuksilla yhden luukun periaatteella. Tavoitteena on, että mielenterveys- ja päihdeongelmista kärsivät sekä paljon terveyspalveluja käyttävät maahanmuuttaja-asiakkaat tunnistetaan ja heidät tavoitetaan oikea-aikaiseen ja tarpeeseen vastaavaan palveluun nykyistä paremmin. Päämääränä on, että kohderyhmälle voidaan tarjota mielenterveys- ja päihdehäiriöihin samanaikaista hoitoa sekä sosiaali- ja terveydenhuollon yhdistettyä tukea. Näin voidaan tehostaa hoidon oikea-aikaisuutta ja ennaltaehkäistä ongelmien syntymistä.

Samalla tuetaan maahanmuuttajien osallisuutta, lisätään maahanmuuttajien ja kantaväestön vuorovaikutusta, torjutaan syrjäytymistä sekä parannetaan työ- ja toimintakykyä. Tällä toiminnalla poistetaan työllistymisen esteitä. Toimenpiteillä tuetaan kohderyhmän omien voimavarojen vahvistamista myös vertaistuen tai omaehtoisen toiminnan kautta.

Hankkeessa kehitetään sektorirajat ylittäviä toimintamalleja kohderyhmän sekä heidän perheidensä ja läheistensä hyvinvoinnin edistämiseen yhdessä asiakkaiden, henkilökunnan ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on rakentaa toimivia ja entistä asiakaslähtöisempiä käytäntöjä yhteistyössä sosiaali- ja terveydenhuollon sekä työllisyys, vapaa-ajan ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Lisäksi vahvistetaan kolmannen sektorin roolia suhteessa kaupungin toimintaan syrjäytymisen ehkäisyssä sekä yhteisöllisyyttä. Lisäksi tuetaan henkilöstön osaamisen kasvua maahanmuuttajien mielenterveys- ja päihdeongelmia koskevan tiedon ja hoidon osalta.

Hankkeen lähtöajatuksena on, että vapaa-ajanpalvelut kytetään osaksi kohderyhmän palvelukokonaisuutta. Hanke mm. linkitetään vapaa-aikatoimialan ja yhdistysten kehittämään #yksiturku -toimintaan, jolla tuetaan kantaväestön ja maahanmuuttajien kohtaamisia ja yhteisiä harrastusmahdollisuuksia. Tämä toiminta kehittää myös kielen oppimista. Hankkeessa huomioidaan myös luontolähtöisten menetelmien käyttö. Tutkimusten mukaan vapaa-ajan luontokokemuksilla on vaikutusta hyvinvointiin ja elämänlaatuun. Hankkeessa kehitetään tapoja, joilla luontoa ja luontoliikuntaan kytkeytyviä palveluja voidaan hyödyntää osana sosiaali- ja terveyspalveluja ja näin ollen monipuolistaa palvelutarjontaa ja vastata paremmin kohderyhmän palvelutarpeisiin.

Tavoitteena on myös, että osallistuneiden työ- tai toimintakyky on parantunut toimenpiteiden vaikutuksena. Kykyviisari on kehitteillä oleva menetelmä, jonka avulla voi arvioida työelämän ulkopuolella olevan työikäisen työ- ja toimintakykyä. Sen avulla voi seurata myös, miten työ- ja toimintakyky muuttuvat. Hankkeeseen osallistuvien lähtötaso mitataan hankkeen alussa ja sen päättyessä. Menetelmän kehittämisestä vastaa Työterveyslaitoksen Solmu-koordinaatiohanke (Sosiaalinen osallisuus ja työ- ja toimintakyvyn muutos). Solmu on "Kestävää kasvua ja työtä 2014–2020" - Suomen rakennerahasto-ohjelman koordinaatiohanke. Kehittäminen tehdään yhdessä Euroopan sosiaalirahaston (ESR) rahoittamien toimintalinja 5:n projektien kanssa.

Hankkeen tuloksia ja vaikuttavuutta arvioidaan sekä kvalitatiivisesti että kvantitatiivisesti. Osallistujien (maahanmuuttajien, osallistuvien tahojen henkilökunnan) lukumäärää arvioidaan kvantitatiivisesti huomioiden

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

sukupuoli- ja ikäjakauma sekä työelämästatus. Kvalitatiivinen arviointi tapahtuu haastatteluiden ja strukturoitujen kyselylomakkeiden avulla. Arvioinnissa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan oppilaitosyhteistyötä. Tarkempi arviointisuunnitelma tehdään hankkeen käynnistyttyä.

5.3 Mikä on hankkeen uutuus- tai lisäarvo? Mitä toimintatapojen muutosta halutaan saada aikaan?

Hankkeen lähtökohtana on havainto siitä, että sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut eivät vastaa maahanmuuttajien mielenterveys- ja/tai päihdepalvelujen tarpeeseen. Hankkeen lisäarvo tulee tähän tarpeeseen vastaavien palveluiden kehittämisestä perustason sosiaali- ja terveydenhuollon pariin. Hankkeessa pyritään sujuvoittamaan kohderyhmän palveluketjua ja kehittämään palveluja, jotka vastaavat paremmin kohderyhmän palvelutarpeeseen.

Hankevalmistelussa on havaittu, että mielenterveys- ja/tai päihdeongelmaisten maahanmuuttajien kotoutuminen ei välttämättä etene TE-palveluiden piirissä. Haasteena on esimerkiksi juuttuminen työkokeilujen, kuntouttavan työtoiminnan ja palkkatukityön kierteeseen, ilman, että toimenpiteet johtaisivat työllistymisedellytyksiä paranemiseen. Toisaalta perusterveydenhuollossa on koettu haasteeksi tunnistaa maahanmuuttajien mielenterveys- ja päihdeongelmia ja sitouttaa kohderyhmää hoitoon. Hankkeessa halutaan kiinnittää huomiota erilaisten osallisuutta tukevien toimenpiteiden oikea-aikaisuuteen ja vaikuttavuuteen. Hankkeessa pyritään hoidollisilla, kuntouttavilla ja hyvinvointia tuottavilla toimintatavoilla vahvistamaan kohderyhmän toimintakykyä ja osallisuutta siinä määrin, että edellytykset työelämäosallisuuteen paranevat.

Hankkeen tavoitteena on luoda kohderyhmän tarpeista käsin perusteltuja toimintamalleja. Syrjäytymisvaarassa olevat maahanmuuttajat ovat strategisesti tärkeä kohderyhmä hyvinvoinnin edistämisen, hyvinvointierojen kaventamisen sekä kotoutumisen näkökulmasta. Maahanmuuttajien osallisuus on tärkeä ja ajankohtainen kysymys ja liittyy myös kulttuurisesti monimuotoisen yhteiskunnan vahvistamiseen.

Hankkeessa sovelletaan systemaattisena työmenetelmänä palvelumuotoilua. Palvelumuotoilun käyttö sote-sektorin kehittämistyössä ei ole uusi asia. Hankkeen tavoitteena on soveltaa palvelumuotoilun periaatteita ja työkaluja huomioiden kohderyhmän erityispiirteet ja tarpeet (mm. kieli ja mahdollinen lukutaidottomuus). Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi suurempaa painotusta visuaalisiin ja toiminnallisiin menetelmiin palveluiden kehittämisessä. Asiakkaat ovat mukana kehittämistyössä koko hankkeen ajan.

Turussa maahanmuuttajien mielenterveys- ja/tai päihdeasiakkaiden palvelutarpeita ei ole aikaisemmin kartoitettu. Hankkeen alkuvaiheessa tehdään palvelukartoitus ja sen tuloksena palvelun tarpeessa olevat asiakkaat voidaan tunnistaa paremmin, heidät voidaan ohjata kehitettävien palveluiden pariin paremmin ja näin tukea kokonaisvaltaisesti heidän hyvinvointiaan.

Hankkeen lisäarvo syntyy kehitettyjen sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden vaikutuksesta lisätä maahanmuuttajien työ- ja toimintakykyä ja näin poistaa työllistymisen esteitä aikaisempaa tehokkaammin. Hankkeessa kehitetään eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Lisäksi mukana on moniammatillisten palvelujen kehittämiseen sekä toimintaan liittyvän osaamisen kehittämistä koulutusten yhteissuunnittelun ja asiakasosallisuuden myötä. Hankkeessa vahvistetaan sosiaalista osallisuutta yhteisöllisten ja asukaslähtöisiä toimintatapojen ja palveluiden kehittämisen myötä. Kolmannen sektorin osaaminen ja kokemus maahanmuuttajatyöstä huomioidaan kehittämisessä laajasti.

Hyvinvoinnin lisäämisessä on huomioitava eri näkökulmat sosiaali- ja terveysalaa laajemmin. Yhtenä vaihtoehtona on esimerkiksi luontoliikunta. Vapaa-ajan ja luontopalveluiden yhdistämisellä sosiaali- ja terveydenhuollon palveluprosesseihin tavoitellaan uudenlaista, hyvinvointia lisäävää toimintamallia, mitä voidaan käyttää myös sellaisissa tilanteissa, joissa perinteinen, keskusteluun ja vastaanottokäynteihin perustuva hoitomalli ei tuota terveyshyötyä. Eriasteisesta mielenterveyden ongelmista kärsivien maahanmuuttajien toipumiseen luonto olisi hyvä ympäristö sen tuottamien monitahoisten hyvinvointivaikutusten vuoksi. Luontoliikuntaryhmät mahdollistavat luontevan kanssakäymisen kantaväestön ja maahanmuuttajien välillä. (Luonto liikuttamaan ESR-hanke 2013–2015).

5.4 Mitkä ovat hankkeen varsinaiset kohderyhmät?

Kohderymänä ovat maahanmuuttajataustaiset aikuiset yli 18-vuotiaat maahanmuuttajat, joilla mielenterveys- ja/tai päihdeongelma aiheuttaa vaikeuksia selvitä arjessa ja haasteita kiinnittyä koulutukseen ja työelämään tai työllistymistä tukeviin palveluihin. Erityistä huomiota hankkeessa kiinnitetään asiakasryhmiin, jotka

- käyttävät paljon terveydenhuollon palveluita (esim. oireilevat fyysisesti eri tavoin ts. somatisoijat)
- ovat jääneet palvelujen ulkopuolelle
- asiakkaat, joilla on lieviä ja keskivaikeita mielenterveydenhäiriöitä ja/tai päihteiden riskikäyttöä

Tutkimukset osoittavat, että mielenterveysongelmia esiintyy horisontaalisesti. Erityishaasteen projektille muodostavat esimerkiksi masennusoireista kärsivät, kulttuuritaustansa kautta vahvasti kotiinsa orientoituvat maahanmuuttajanaiset. Miten ko. ryhmä olisi saatavissa tehokkaasti projektin tarjoamien palveluiden piiriin? Heidän löytämisensä apuna käytetään mm. järjestöyhteistyötä sekä etsivää työtä. Kehittämistyö kohdistuu ensisijaisesti perustason sosiaali- ja terveyspalveluihin sekä muihin hyvinvointia edistäviin julkisiin ja kolmannen sektorin palveluihin. Näin ollen hankkeen kohderyhmää eivät ole erikoissairaanhoidon tuen tarpeessa olevat vaikeita mielenterveys- ja/tai päihdehäiriöitä sairastavat henkilöt.

Kohderymänä on myös kaikkien hankkeeseen osallistuvien tahojen henkilökunta, joiden osaaminen kasvaa hankkeen myötä. Lisäksi hankkeessa kehitetään palveluja, jotka tukevat perhettä ja muita läheisiä. Hankkeessa kiinnitetään erityistä huomiota maahanmuuttajanaisten tavoittamiseen palvelun piiriin, jotta tasa-arvoa voidaan lisätä heidän hyvinvointiaan lisäämällä. Näin vahvistetaan heidän mahdollisuuksiaan yhteiskunnalliseen osallisuuteen.

5.5 Mitkä ovat hankkeen välilliset kohderyhmät?

Mielenterveys- ja päihdeongelmat ja osattomuus/syrjäytyminen ovat ilmiöitä, joilla on ylisukupolvisia vaikutuksia. Parantamalla hoidon- ja palveluiden vaikuttavuutta ja ennaltaehkäisyä, voidaan vaikuttaa koko perheen hyvinvointiin. Ylisukupolvisten vaikutusten todentaminen on haastavaa.

Välillinen vaikutus koskee myös muiden alueiden sote- ja työllisyyskehittäjiä.

On vaarana, että maahanmuuttajien heikko integroituminen yhteiskuntaan aiheuttaa hankauspintoja kantaväestön kanssa ja heikentää edellytyksiä kulttuurisesti monimuotoisen yhteiskunnan vahvistumiseen. Parhaimmillaan integraatio toteutuu onnistumisten avulla. Projekti tarjoaa välillisen työkalun talousalueen kehitykseen. Yhteiskuntatasolla, taloudellisesti on ensisijaisen tärkeää, että maahanmuuttajat siirtyisivät mahdollisimman nopeasti tuottavaan työhön. Yksilötasolla, projekti huomioi, että henkilökohtainen mielen hyvinvointi rakentuu monesta tekijästä. Yksi keskeisimmistä terveen mielen peruspälikoista on mahdollisuus tehdä mielekästä työtä. Suuri osa turvapaikanhakijoista tulee tällä hetkellä alueilta, jotka tarjoavat tulevaisuudessa suuria potentiaalisia taloudellisia mahdollisuuksia. Hanke etsii väyliä ja kontakteja, joiden avulla esimerkiksi infrarakentamiseen keskittyvät vientiyrietykset ja vahvaa kohdealueen kulttuuri-yhteiskunta-osaamista omaavat henkilöt voisivat kohdata kumpiakin osapuolia hyödyttävällä mielekkäällä ja taloudellisella tavalla. Näin ollen maahanmuuttajien integroitumista edistävällä ja maahanmuuttajien ja kantaväestön positiivista vuorovaikutusta lisäävällä hankkeella on myönteinen vaikutus myös laajasti koko yhteisöön/väestöön/yhteiskuntaan/kuntaan/maakuntaan.

6 Toteutus ja tulokset

6.1 Mitkä ovat hankkeen konkreettiset toimenpiteet tavoitteiden saavuttamiseksi?

Palvelumuotoiluprosessi:

1. Määritellään asiakkaiden tarve olemassa olevaan tutkimustietoon ja asiakkailta itseltään ja muilta toimijoilta kerättyyn tietoon perustuen. Kartoitetaan paljon terveyspalveluita käyttävät maahanmuuttaja-asiakkaat. Kartoitetaan TE-hallinnosta maahanmuuttaja-asiakkaat, jotka tarvitsevat monitoimijaista tukea. Yhdessä maahanmuuttajayhdistysten kanssa kartoitetaan palveluiden ulkopuolella olevia riskiryhmään kuuluvia maahanmuuttajia ja kehitetään toimintamalleja kohderyhmän saamiseksi avun piiriin. Kartoitusta tehdään esim. potilasvirta- ja asiakasanalyysinä

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

tilastoista sekä haastattelujen muodossa.

2. Luodaan uusi, monitoimijainen palvelukonsepti palvelumuotoilun työmenetelmiä soveltaen. Osallistetaan kehittämistyöhön asiakkaat, kolmannen sektorin palvelut, TE-toimisto sekä sosiaali- ja terveystalvveluiden ja vapaa-aikatoimialan henkilökuntaa. Luodaan osallistava innovaatioympäristö, jossa hyödynnetään visualisointia ja toiminnallisia menetelmiä, jotka edesauttavat asiakkaiden osallistumista kehittämistyöhön.

3. Pilotoidaan ja arvioidaan toimintamalleja Turun alueella.

4. Dokumentoidaan kertynyt tieto ja arvioidaan mallia.

5. Juurrutetaan malli toiminta- ja johtamiskäytäntöihin huomioiden sote-uudistus ja muut kansalliset muutokset.

Muut toimenpiteet:

1. Koulutetaan henkilökuntaa hankkeen eri vaiheissa. Koulutukset suunnitellaan yhdessä asiakkaiden, kunnan, järjestöjen ja TE-toimiston kanssa:

- Koulutetaan sosiaali- ja terveystalvvelujen, TE-palvelujen, järjestöjen sekä vapaa-aikasektorin henkilökuntaa kulttuurisensitiiviseen mielenterveys- ja päihdetyöhön
- koulutetaan henkilökuntaa tunnistamaan mielenterveys- ja/tai päihdeongelmaiset maahanmuuttaja-asiakkaat ja koulutetaan puheeksiottoa maahanmuuttaja-asiakkaiden kanssa.
- Lisätään henkilökunnan tietoisuutta maahanmuuttajien osallisuudesta.
- Koulutetaan henkilökuntaa luontolähtöisten ja toiminnallisten menetelmien käyttöön.

2. Rekrytoidaan järjestöistä maahanmuuttajakokemusasiantuntijoita, jotka voivat olla tukena palvelujen tuotannossa, kehittämisessä ja arvioinnissa. Lisäksi vahvistetaan kolmannen sektorin roolia syrjäytymisen ehkäisyssä sekä yhteisöllisyyttä.

3. Maahanmuuttajille tarjotaan vertaistukiryhmiä, joissa ammattilainen ja koulutettu omakielinen kokemusasiantuntija toimivat vetäjinä. Osassa ryhmistä pyritään lisäämään maahanmuuttajien osallisuutta ja torjumaan syrjäytymistä esimerkiksi lisäämällä maahanmuuttajien ja kantaväestön vuorovaikutusta – kaksisuuntainen kotoutuminen, esimerkiksi yhteisillä kulttuuri- ja liikuntaryhmillä. Ryhmiä tarjotaan myös perheille ja muille läheisille.

4. Kehitetään yhteistyötä kaupungin toimijoiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden välillä mm. kehittämällä asiakasohjausta ja lisäämällä tietoa toimintamallista. Samalla selkiytetään työnjakoa kohderyhmän palvelukokonaisuudessa.

5. Kehitetään yhteistyötä vapaa-ajan toimijoiden ja palveluja järjestävien välillä, jotta voidaan luoda toimintamalleja asiakasohjauksen tehostamiseksi ja sosiaali- ja terveystalvvelutarjonnan monipuolistamiseksi ja laajan hyvinvointinäkökulman huomioimiseksi.

6. Kehitetään asiakasohjausyhteistyötä kehitettävän palvelun ja mm. TE-toimiston ja työllisyystalvveluiden välillä. Palvelusta voidaan ohjata asiakkaita TE-toimiston sekä työllisyystalvveluiden asiakkaiksi, kun työllistymiseen liittyvät asiat ovat ajankohtaisia. Vastaavasti asiakasohjausta kehitetään myös toiseen suuntaan ja muiden toimijoiden välillä.

7. Hyödynnetään omakielisen tuen antama ohjaus, neuvonta ja vertaistuki auttavat maahanmuuttajaa sopeutumaan yhteiskuntaan ja oppimaan toimimaan palvelujärjestelmässä. Omakielinen tuki toimii kulttuuritulkkina ja sillanrakentajana asiakkaan ja viranomaisen apuna

8. Viestitään hankkeesta, pilotoitavista toimintamalleista sekä tuloksista. Viestintä suunnitelma tarkennetaan hankkeen alettua.

9. Hankkeen valmiita malleja levitetään ja niistä tiedotetaan muita kuntia sekä osaamiskeskusten järjestämissä sosiaali- ja terveystalvveluohdon tapaamisissa.

Hankkeen organisoituminen:

Hallinnointi: Turun kaupungin hyvinvointitoimiala

Hankehenkilöstö: projektipäällikkö, projektisuunnittelija, terveyden-/sairaanhoitaja ja sosiaaliohjaaja työpari.

Yhteistyötahot

Työtä tehdään monialaisella yhteistyöllä yli sektorirajojen yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, jotta maahanmuuttajien kotoutumista voidaan tukea monipuolisesti.

- Turun kaupungin terveys- ja sosiaalipalvelut, ulkomaalaistoimisto, vapaa-aikatoimiala, työllistämispalvelut ja -hankkeet, Infotori
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Monikulttuurisen hyvinvoinnin tiimi
- Monikulttuurisuus- ja maahanmuuttajayhdistykset (esim. Daisy Ladies ry)
- Auralan Nuoret ry / Turun Tyttöjen Talo®
- Lounais-Suomen Martat ry
- Päihde- ja mielenterveysyhdistykset (mm. A-Kilta ry, Varsinais-Suomen mielenterveysomaiset-FinFami ry:n Auttava omainen-toiminta, Varsinais-Suomen Sininauha ry)
- TE-toimisto
- Kartoitetaan myös mahdollisuutta oppilaitosyhteistyöhön (Turun AMK ja Turun yliopisto)

Asiakkaiden ohjautuminen:

Sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, TE-toimisto, ulkomaalaistoimisto, maahanmuuttajien omakieliset palvelut Infotori, työllistämispalvelut ja -hankkeet, mielenterveys- ja päihdejärjestöt, monikulttuurisuus- ja maahanmuuttajayhdistykset ja oppilaitokset ohjaavat asiakkaita hankkeeseen. Kun maahanmuuttaja-asiakkaan kohdalla huomataan mielenterveys- ja/tai päihdeongelmaa, heidät ohjataan hankkeen asiakkaiksi. Hanke voi myös ohjata asiakkaita järjestöjen, TE-toimiston ja työllisyyspalveluiden asiakkaiksi, kun työllistymiseen liittyvät asiat ovat ajankohtaisia. Kehitettävä palvelu on matalan kynnyksen toimintaa, joten asiakkaat ja heidän läheisensä voivat myös itse ottaa yhteyttä hankehenkilöstöön.

Hanketta, sen toimenpiteitä ja niiden vaikuttavuutta arvioidaan eri mittareilla hankkeen ajan. Arviointitulokset koostetaan väliraportiksi ja loppuraportiksi. Tarkempi arviointisuunnitelma tehdään hankkeen käynnistyttyä, mutta käytettäviä arviointimittareita ja -välineitä ovat mm. Kykyviisari, haastattelut ja kyselyt. Arviointia tehdään sekä itsearviointina että ulkopuolisen tahon toimesta.

Aikataulu:

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

1. vuosi hankkeen aloittaminen, projektiorganisaation rakentaminen, hankesuunnitelman tarkentaminen, kartoituksen ja toimintamallin suunnittelu, asiakashaastattelut, osaamiskartoitus/koulutustarpeen tarkentaminen, palvelujen käytön selvitys,

2. vuosi toimintamallin pilotointi ja arviointi, kulttuurisensitiivinen koulutus henkilökunnalle, mielenterveys- ja päihdeongelmien esiintyvyys maahanmuuttajaväestössä ja em. ongelmien puheeksiotto -koulutus
Uuden toimintamallin täsmäkoulutukset ja mentorointi yksiköissä, joihin mallit juurrutetaan

3. vuosi pilotointi jatkuu yhteistyössä Turun kaupungin henkilökunnan, TE-toimiston ja järjestöjen kanssa, toimintamallien juurruttaminen ja tulosten levittäminen

- Arviointi (1 – 3 vuosi)

o Asiakaskohtainen vaikuttavuus ja asiakasosallisuuden toteutuminen

o Kustannusvaikutukset

o Henkilöstön osaaminen

o Väli- ja loppuarviointi

6.2 Mitä tuloksia hankkeella saadaan aikaan? Mitä lyhyen ja pitkän aikavälin vaikutuksia sillä on?

Hankkeen päämääränä on mielenterveys- ja/tai päihdeongelmista kärsivien maahanmuuttajien hyvinvoinnin ja osallisuuden vahvistuminen.

Odotetut tuotokset ja tulokset:

- Monitoimijaiseen yhteistyöhön perustuva uusi palvelumalli mielenterveys- ja/tai päihdeongelmaisille maahanmuuttajille

- Mielenterveys- ja/tai päihdeongelmista kärsivien maahanmuuttajien palveluprosessit toteutetaan asiakaslähtöisesti ja koordinoitusti. Samalla palvelut ovat vaikuttavia ja kustannustehokkaita.

- Maahanmuuttajille luodaan palvelumuotoilulla oikea-aikainen ja heidän tarpeensa huomioiva palvelu, joka ennalta ehkäisee mielenterveys- ja päihdeongelmien syntymistä ja helpottaa jo olemassa olevien ongelmien hoitoa. Tämä helpottaa kohderyhmän kotiutumista, kielen oppimista, työllistymistä ja toimintakyvyn ylläpitoa. Lisäksi uusi toimintamalli ehkäisee syrjäytymistä.

- Luonto- ja vapaa-aikalähtöinen, psyykkistä hyvinvointia lisäävä palvelumalli

- Henkilöstön osaamisen kasvu

- Palveluiden parempi kohdentuminen ja oikea-aikaisuus

- Palveluiden parempi vaikuttavuus

- Pitkällä aikavälillä yhteiskunnalle kalliista korjaavista toimenpiteistä ja erikoissairaanhoidon kustannuksista voidaan siirtää painopistettä ennaltaehkäiseviin ja perustason palveluihin.

- Hanke vähentää päällekkäistä työtä kolmannen sektorin ja julkisen sektorin välillä lisääntyneen yhteistyön myötä.

6.3 Miten hakemuksen kohteena olevaa toimintaa jatketaan ja tuloksia sekä kokemuksia hyödynnetään hankkeen päättymisen jälkeen?

Hankkeessa kehitettävä toimintamalli on tarkoitus juurruttaa osaksi Turun hyvinvointipalveluita ja sitä voidaan levittää myös tuleville sote-alueille. Hankkeessa kehitettävä toimintamalli on lähtökohtaisesti monitoimijaista. Hanke toteutetaan monialaisessa toimintaympäristössä yhteistyössä kaupungin, TE-hallinnon ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa, joten sen hyvät käytännöt juurtuvat jo toteuttamisvaiheessa. Lisäksi asiakkaiden ja kaikkien osallistuvien tahojen henkilökunnan osallistaminen kehittämistyöhön tukee juurruttamista. Mahdollisuuksien mukaan pyritään rekrytoimaan hankkeeseen maahanmuuttajia. Lisäksi tavoitteena on tarjota harjoittelu- ja työkokeilupaiikkoja hankkeessa maahanmuuttajille, mikä osaltaan lisää hankkeeseen osallistuvien tietoisuutta eri kulttuureista ja vahvistaa työyhteisön monimuotoisuutta.

Juuruttamisen onnistumisessa keskeinen rooli on muutosjohtamisella, monialaisella johtamisella ja monialaiseen

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

yhteistyöhön kannustavalla lähiesimiestyöllä sekä koulutuksella ja tiedottamisella. Näihin pyritään panostamaan läpi hankkeen toteutusajan.

Hankkeen tuloksena syntyy toimintamalli tai -malleja, jotka voidaan ottaa käyttöön maakuntatasolla tai muualla Suomessa. Hankkeen tuloksista raportoidaan ja levittämistä edistetään mm. koulutuksella, seminaareilla ja tiedottamisella. Hankkeen tulosten levittämisessä hyödynnetään hankekumppaneiden olemassa olevia verkostoja, Innokylää ja THL:n verkostoja.

Lisäksi hankkeessa kertyy kokemuksia asiakaslähtöisestä kehittämisestä ja palvelumuotoilun hyödyntämisestä maahanmuuttajien kanssa. Näitä kokemuksia voidaan tarpeen mukaan hyödyntää muussa kansallisessa kehittämistyössä.

7 Kustannusarvion ja rahoitussuunnitelman tiivistelmä

Hankkeelle haetaan ennakkoa ☐ Kyllä ☒ Ei
Kustannusmalli Flat rate 17 % palkkakustannuksista

A Hankkeen kustannukset ja rahoitus

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €	Osuus nettokustannuksista (%)
1 Palkkakustannukset	482 600	1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus	573 481	75
2 Ostopalvelut	200 000	2 Kuntien rahoitus	191 161	25
3 Muut kustannukset	0	3 Muu julkinen rahoitus	0	0
4 Flat rate	82 042	4 Yksityinen rahoitus	0	0
Kustannukset yhteensä	764 642	Rahoitus yhteensä	764 642	100
5 Tulot	0			
Nettokustannukset yhteensä	764 642			

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset ja niiden rahoitus (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)

Kustannukset	Yhteensä €	Rahoitus	Yhteensä €
6 Kunnat	0	5 Kuntien rahoitus	0
7 Muu julkinen	0	6 Muu julkinen rahoitus	0
Yhteensä	0	Yhteensä	0

Kustannusarvio yhteensä	764 642	Rahoitussuunnitelma yhteensä	764 642
--------------------------------	----------------	-------------------------------------	----------------

8 Muilta rahoittajilta haettu rahoitus

8.1 Mitä sitovia sopimuksia tai aiesopimuksia on rahoitussuunnitelmassa esitetyistä muun julkisen rahoituksen, kuntarahoituksen ja yksityisen rahoituksen osuuksista (ml. omarahoitusosuus)?

Turun kaupunki on varannut omarahoitusosuuden hankkeeseen. Yhteistyökumppaneilta on pyydetty yhteistyösopimukset, jotka ovat hakemuksen liitteenä. TE-toimisto toimittaa yhteistyösopimuksen jälkeen pain suoraan ELY-keskukseen mahdollisimman pian.

8.2 Onko hankkeeseen haettu tai ollaanko hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta? Mistä ja milloin rahoitusta on haettu? Kuinka paljon rahoitusta on haettu tai myönnetty?

Ei ole haettu, eikä olla hakemassa rahoitusta muilta rahoittajilta.

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

9 Yhteydet muihin hankkeisiin

9.1 Mihin muihin Manner-Suomen rakennerahasto-ohjelmasta rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit.)

S20519

PARTY – Parempaa työ- ja toimintakykyä -projekti

Kohderyhmänä syrjäytymisvaarassa olevat sekä vaikeimmin työllistyvät. Monialaisten palvelumallien kehittäminen.

S20573

Info Gloria -maahanmuuttajaneuvonnan kehittämishanke

Tavoite parantaa maahanmuuttajataustaisten matalan kynnyksen palveluja.

S20595

Hyvä alku Raahessa – maahanmuuttajien sosiaalisen osallisuuden tukeminen

Kohderyhmänä erityistä tukea tarvitsevat, monitoimijainen yhteistyö kehittämisessä, monimuotoiset hyvinvointia tukevat palvelut (ml. vapaa-ajanpalvelut).

S20090

Toimintakykyä ja osallisuutta luontolähtöisillä menetelmillä ja palveluilla

Luontolähtöisten menetelmien huomioiminen hyvinvoinnin edistämiseksi. Kohderyhmänä mielenterveys- ja päihdeongelmien vuoksi syrjäytymisvaarassa olevat.

S11787 Triangeli maahanmuuttajien työllistämishanke

Kohderyhmänä työttömät, työttömyysuhanalaiset työkäiset maahanmuuttajataustaiset henkilöt

Turun työllisyyden kuntakokeilu

Kohderyhmänä työttömät työkäiset maahanmuuttajataustaiset henkilöt

Osittain ESR-rahoitteinen Maamu-tutkimus

Maahanmuuttajien terveysseuranta

9.2 Mihin muista rahoituslähteistä rahoitettaviin hankkeisiin tai hankekokonaisuuksiin hakemus liittyy ja miten? (Merkitse myös hakemusnumerot tai hankekoodit, jos niitä on.)

SERENE – Traumatisoituneille maahanmuuttajille suunnattujen tukimuotojen kehittämishanke (2012–2016) RAY

Palvelumuotoilulla parempia palveluita riskiryhmille 2015–2016 -hanke / STM:n rahoittama (Kaste)

Kohderyhmänä palveluiden suurkäyttäjät ja mielenterveys- ja päihdeasiakkaat. Monialaisten palvelumallien kehittäminen.

KOVE-hanke SOLID-rahaston pakolaisrahasto.

Kotouttamistyön yhteistyön kehittäminen.

PALOMA –hanke (Pakolaisten mielenterveystoimien valtakunnallinen kehittämishanke 2016-2018) AMIF-rahasto.

10 Maantieteellinen kohdealue

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

☒ Hankkeen toiminta kohdistuu yhden maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta kohdistuu usean maakunnan alueelle	☐ Hankkeen toiminta on valtakunnallista
Maakunnat Varsinais-Suomi		
Seutukunnat Turun		
Kunnat Turku		

Jos hanke toteutetaan yhdessä paikassa, mikä on toteutuspaikan osoite?

Jakeluosoite	Postinumero	Postitoimipaikka
--------------	-------------	------------------

11 Hakijan osaaminen, hankkeen riskiarviointi ja ohjausryhmä**11.1 Minkälainen on hakijan osaaminen ja kokemus hankkeiden toteuttamisesta ja hankesuunnitelman mukaisesta sisällöllisestä teemasta?**

Hakijalla on vahva osaaminen projektien hallinnosta ja EU-projektien erityiskysymyksistä. Turun kaupunki on toteuttanut EU:n rakennerahastohankkeita vuodesta 2000 alkaen, ja nykyisin käynnissä on vuosittain kymmeniä hakkeita ja projekteja, joita rahoitetaan lukuisista kansallisista ja kansainvälisistä rahoituslähteistä.

Turun kaupungin talousarviossa 2015 hankkeiden kokonaisbudjetti oli noin 5 720 000 € (bruttomenot) Hanketoimintaa koordinoidaan konsernipalveluiden projektipalveluista käsin.

Lisäksi Turun kaupungilla on hanketoimijoilla on pitkä kokemus kehittämissyhteistyöstä, jossa mukana ovat olleet julkinen sektori, järjestöt, korkeakoulut, tutkimuslaitokset ja yritykset.

11.2 Minkälaisia riskejä hankkeen toteuttamiseen liittyy ja miten riskejä hallitaan?

Riski	Toimenpiteet riskin toteutumisen todennäköisyyden pienentämiseksi
Aikataulun tiukkuus	Tarkennetun hankesuunnitelman eri vaiheet aikataulutetaan realistisesti ja toteutumista seurataan aktiivisesti. Rekrytoinnissa huomioidaan erityisesti riittävä projektiosaaminen ammatillisen osaamisen lisäksi. Juurruttamista edistetään koko hankkeen toteutumisen ajan.
Riittämätön ymmärrys kohderyhmästä ja sen tarpeista/kriittinen riski	Riittävä asiakasymmärrys kohderyhmästä ja sen tarpeista varmistetaan kattavasti kohderyhmää, sidosryhmiä ja ammattilaisia osallistamalla.
Henkilöstön ja organisaation muutosvastarinta kehittämiselle ja sitoutumattomuus	Monialaiseen muutosjohtamiseen kiinnitetään huomiota. Henkilöstö osallistetaan kehittämiseen ja sitoutetaan uuteen toimintatapaan. Lisäksi koulutuksilla ja viestinnällä varmistetaan myönteinen suhtautuminen kehittämistyölle. Varmistetaan henkilökunnalle riittävät resurssit ja mahdollisuus osallistua kehittämistyöhön.
Hallinnollisen päätöksenteon hitaus	Varmistetaan, että hankkeen ohjausryhmässä on riittävä edustus organisaatioiden johdosta. Lisäksi operatiivinen johto sitoutetaan hankkeen työskentelyyn. Hankkeen kehittämistyö on organisaation strategian mukaista
Yhteistyötahojen sitoutumattomuus	Viestintä ja osallistaminen hankkeen suunnitteluun ja toteutukseen
Toimenpiteet riittämättömiä suhteessa tavoitteisiin	Hankesuunnitelman toteutumista seurataan aktiivisesti ja toimenpiteet suunnitellaan yhdessä kohderyhmän, sidosryhmien sekä ammattilaisten kanssa, jotta ne vastaavat tarpeeseen. Jos hankkeessa kohdataan haastavia ilmiöitä ja ongelmia suhteessa hankkeen tavoitteisiin, joita ei ole hankesuunnitelmassa voitu varautua, ja joihin ei hankkeen resursseilla voida vastata, niistä viestitään eteenpäin ja hanke esittää niistä suosituksia.
Hankehenkilökunnan vaihdokset/kriittinen	Rekrytoinnilla pyritään varmistamaan hankehenkilökunnan sitoutuneisuus
Budjetin riittämättömyys	Hankesuunnitelmaa ja talousarviota seurataan aktiivisesti. Hankkeen toimenpiteitä sopeutetaan tarvittaessa.
Asiakasosallisuus ei toteudu/kriittinen	Rekrytoinnissa pyritään varmistamaan, että hankehenkilökunnalle on riittävä osaaminen asiakaslähtöisestä kehittämisestä. Asiakasosallisuuden toteutumista seurataan ja arvioidaan koko hankkeen ajan. Kohderyhmän erityistarpeet osallistamiselle (mm. kielitaidottomuus, kulttuurisidonnaiset tekijät) huomioidaan toteutuksessa. Tarpeen mukaan riittävä asiakasosallisuus toteutetaan yhteistyössä maahanmuuttaja- ja monikulttuurisuusyhdistysten kanssa.
Asiakkaita ei tavoiteta/kriittinen	Viestintä, koulutus ja tiivis yhteistyö asiakkaita kohtaavien yksiköiden/toimijoiden kanssa.

11.3 Esitys hankkeen ohjausryhmän kokoonpanoksi

Hankkeelle nimetään ohjausryhmä, jonka jäsenet koostuvat hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden edustajista sekä muista alueellisista toimijoista, kokemusasiantuntijasta, työllistyneistä maahanmuuttajista ja muista asiantuntijoista. Ohjausryhmän toiminnan tarkoituksena on tukea ja ohjata hankkeen toimintaa oikeaan, tavoitteenmukaiseen suuntaan ja juurruttaa hankkeen kehittämiä toimintamalleja. Ohjausryhmä valvoo hankesuunnitelman tavoitteellista toteutusta ja taloudenhoitoa ja tiedottaa hankkeesta.

Hankesuunnitelmavaiheessa ohjausryhmään ovat lupautuneet jo TE-toimisto, Infotorin suunnittelija Marina Mgvdeladze, Daisy Ladies ry, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) Monikulttuurisen hyvinvoinnin tiimi, Auralan Nuoret ry / Turun Tyttöjen Talo®.

12 Hakemusvaiheessa ilmoitettavat arviot hankekohtaisista seurantatiedoista

12.1 Hankkeeseen osallistuvien yritysten arvioitu lukumäärä

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Henkilöstömäärä	Yritysten lukumäärä
Mikroyritys	
Pieni yritys	
Keskisuuri yritys	
Suuryritys	
Yhteensä	0

12.2 Hankkeeseen osallistuvien henkilöiden lukumäärät hankkeen keston ajalta työmarkkina-aseman mukaan, naisten määrä eriteltyinä

	Työttömät (ml. pitkäaikaistyöttömät)	Yleissivistävässä / ammatillisessa koulutuksessa olevat	Työssä olevat (ml. yrittäjät)	Työmarkkinoiden ulkopuolella olevat	Yhteensä
Alle 25-vuotiaita	10			5	15
25-29-vuotiaita	18			7	25
30-54-vuotiaita	18			7	25
Yli 54-vuotiaita	10			5	15
Yhteensä	56	0	0	24	80
Joista naisia	19	0	0	15	34

12.3 Osallistujien henkilökoulutus- ja henkilötyöpäivät koko hankkeen keston ajalta

	Yhteensä
Lähiopetuspäiviä	
Etäopetuspäiviä	
Tukityöllistämispäiviä	
Ohjaus- tai konsultointipäiviä	
Muita henkilötyöpäiviä	4 500
Yhteensä	4 500

12.4 Hankkeeseen osallistuvien alle 30-vuotiaiden, 30-54-vuotiaiden ja yli 54-vuotiaiden koulutustausta, naisten määrä eriteltyinä

Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta

Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

	Osallistujat ilman perusasteen (ISCED 1) koulutusta	Alemman perusasteen (ISCED 1) ja ylemmän perusasteen (ISCED 2) koulutuksen suorittaneet	Keskiasteen (ISCED 3) tai keskiasteen jälkeisen (ISCED 4) koulutuksen suorittaneet	Korkea-asteen koulutuksen (ISCED 5 to 8) suorittaneet	Yhteensä
Alle 30-vuotiaita					0
30-54-vuotiaita					0
Yli 54-vuotiaita					0
Yhteensä	0	0	0	0	0
joista naisia					0

12.5 Hankkeeseen osallistuvien opinto-ohjaajien, uraneuvojien ja muiden ohjauspalveluiden asiantuntijoiden lukumäärä, naisten määrä eriteltyinä

Toimintalinja 5. Sosiaalinen osallisuus ja köyhyden torjunta

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Erityistavoite 10.1. Työelämän ulkopuolella olevien työ- ja toimintakyvyn parantaminen

	Yhteensä
Osallistuvat opinto-ohjaajat, uraneuvojat ja muut ohjauspalveluiden asiantuntijat	
joista naisia	

13 Horisontaaliset periaatteet**13.1 Sukupuolten tasa-arvo**

	Kyllä	Ei	Perustelu
Hankkeessa on tehty toimintaympäristön analyysi sukupuolinäkökulmasta	☒	☐	Hankkeen suunnitteluvaiheessa toimintaympäristöanalyysia on tehty palveluiden käyttäjätilastojen, demografisten tutkimusten sekä aihetta käsittelevän tutkimuskirjallisuuden pohjalta. Toimintaympäristöanalyysia monipuolistetaan ja täydennetään hankkeen kartoitusvaiheessa. Potilasvirta-analyysi tehdään rahoituksen varmistuttua.
Sukupuolinäkökulma on huomioitu hankkeen toiminnassa (valtavirtaistaminen)	☒	☐	Hankkeessa tehdyn toimintaympäristöanalyysin perusteella hankkeessa tullaan kiinnittämään erityisesti huomiota maahanmuuttajakotiäiteihin, joka on haastavasti tavoitettava kohderyhmä. Tavoittamisen keinoja tullaan kehittämään yhdessä kohderyhmän sekä yhteistyötahojen (esim. Tyttöjen talo) kanssa.
Hankkeen päätavoite on sukupuolten tasa-arvon edistäminen	☐	☒	Hankkeen päätavoitteena ei ole sukupuolten välisen tasa-arvon edistäminen. Hankkeessa edistetään maahanmuuttajanaisten tasa-arvoa lisäämällä heidän hyvinvointiaan ja sitä kautta mahdollisuuksia yhteiskuntaosallisuuteen.

13.2 Kestävä kehitys

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Vaikutuksen kohde	Vaikutusaste		Perustelu
	Välitön vaikutus	Välillinen vaikutus	
Ekologinen kestävyys			
Luonnonvarojen käytön kestävyys	3	3	Käytetään julkisia liikennevälineitä, hyödynnetään Lync-kokouksia, käytetään sähköistä arkistointia. Käytetään vanhoja kalustoja ja kalusteita.
Ilmastonmuutoksen aiheuttamien riskien vähentäminen	3	3	Käytetään julkisia liikennevälineitä, hyödynnetään Lync-kokouksia, käytetään sähköistä arkistointia.
Kasvillisuus, eliöt ja luonnon monimuotoisuus	2	2	Käytetään julkisia liikennevälineitä.
Pinta- ja pohjavedet, maaperä sekä ilma (ja kasvihuonekaasujen väheneminen)	2	2	Käytetään julkisia liikennevälineitä.
Natura 2000 -ohjelman kohteet	2	2	Käytetään julkisia liikennevälineitä.
Taloudellinen kestävyys			
Materiaalit ja jätteet	5	5	Hyödynnetään henkilökunnan koulutuksien markkinoinnissa ja materiaaleissa sähköisiä kanavia. Lisäksi mahdollisuuksien mukaan kohderyhmälle suunnatuissa esitteissä ja materiaaleissa hyödynnetään sähköisiä kanavia. Käytetään vanhoja kaustoja ja kausteita.
Uusiutuvien energialähteiden käyttö	2	2	Virkistysryhmässä pyritään kehittämään kierrätysmateriaaleja.
Paikallisen elinkeinorakenteen kestävä kehittäminen	3	3	Hyödynnetään paikallisia palveluita, tuotteita ja toimijoita.
Aineettomien tuotteiden ja palvelujen kehittäminen	9	9	Hankkeen tuotoksena syntyy hyvinvointia edistäviä palvelumalleja. Välitön vaikutus kohderyhmän hyvinvoinnissa näkyy välillisesti kohderyhmän lähipiirissä.
Liikkuminen ja logistiikka	3	3	Käytetään julkisia liikennevälineitä.
Sosiaalinen ja kulttuurinen kestävyys sekä yhdenvertaisuus			
Hyvinvoinnin edistäminen	9	9	Hankkeen tuotoksena syntyy hyvinvointia edistäviä palvelumalleja. Välitön vaikutus kohderyhmän hyvinvoinnissa näkyy välillisesti kohderyhmän lähipiirissä.
Tasa-arvon edistäminen	4	4	Hankkeessa edistetään maahanmuuttajanaisten tasa-arvoa lisäämällä heidän hyvinvointiaan ja sitä kautta mahdollisuuksia yhteiskuntaosallisuuteen.
Yhteiskunnallinen ja kulttuurinen yhdenvertaisuus	8	8	Hankkeessa lisätään maahanmuuttajien yhteiskunnallista yhdenvertaisuutta edistämällä heidän työllistämismahdollisuuksia kehittämällä tarpeita vastaavia sosiaali- ja terveyspalveluja. Hankkeessa lisätään kulttuurista yhdenvertaisuutta lisäämällä maahanmuuttajien ja kantaväestön kohtamaista, vuorovaikutusta ja sitä kautta moninaisuuden ymmärtämistä ja hyväksymistä.
Kulttuuriympäristö	3	3	Hankkeessa kehitettävät sosiaali- ja terveyspalvelut kiinnittyvät vapaa-ajan palveluihin, jotka välittävät kohderyhmälle tietoja ja taitoja kulttuuriperinnöstä.
Ympäristöosaaminen	3	3	Hankkeessa lisätään kohderyhmän ympäristöosaamista kehittämällä innovatiivisia luonto ja luontoliikuntaan liittyviä toimintamalleja osana sosiaali- ja terveyspalveluja.

14 Liitteet

Yhteistyösopimukset 3 kpl

Yhteistyösopimukset 4 kpl

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Hakija vakuuttaa tässä hakemuksessa ja sen liitteissä antamansa tiedot oikeiksi.

Viranomaisella on oikeus tarkastaa hakijaa koskevat verovelkatiedot, arvonlisäverovelvollisuutta koskevat tiedot sekä muut tarvittavat toiselta viranomaiselta saatavat tiedot, joilla voi olla vaikutusta rahoituksen myöntämiseen.

Yhteishankkeessa tarkastusoikeus koskee kaikkia hakijoita ja tuen siirto –menettelyssä hakijan lisäksi kaikkia tuen siirronsaajia.

Päiväys ja hakijaorganisaation sähköinen allekirjoitus

1.3.2016

LÖNNQVIST MAX TOROLF

talous- ja hallintojohtaja

(Allekirjoitettu sähköisesti vahvalla Katso-tunnistautumisella)

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Hakijan taustalomake

Hakijan nimi Turun kaupunki	Y-tunnus 0204819-8	Organisaatiotyyppi Kunta
Organisaatiotyypin mukainen omarahoitusosuuden laji Kuntarahoitus		
Jakeluosoite Yliopistonkatu 30	Postinumero 20100	Postitoimipaikka Turku
Hakijan yhteyshenkilö HALIN JAANA	Yhteyshenkilön puhelinnumero 0406528440	Yhteyshenkilön sähköpostiosoite jaana.halin@turku.fi

De minimis -tuki-ilmoitus**1 Harjoittaako hankkeen hakija hankkeessa taloudellista toimintaa, jossa on kyse tavaroiden tai palvelujen tarjoamisesta tietyillä markkinoilla?** Kyllä Ei**2 Osallistuuko hankkeen toimenpiteisiin hyödynsaajina taloudellista toimintaa harjoittavia organisaatioita?** Kyllä Ei**Hankkeen kustannusarvio****Kustannusmalli**

- Flat rate 17 % palkkakustannuksista
 Flat rate 15 % palkkakustannuksista
 Flat rate 40 % palkkakustannuksista
 Kertakorvaus (lump sum)
 Kaikki kirjanpidon kustannukset ilmoitetaan tosiasiallisesti aiheutuvien kustannusten mukaan

A Hankkeen kustannukset

- Arvonlisävero jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Ilmoitettaviin kustannuksiin sisältyy alv.
 Arvonlisävero ei jää hakijan lopulliseksi kustannukseksi. Kustannukset on ilmoitettu verottomina.

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

1 Palkkakustannukset

Tehtävä	Kokoaikainen/ osa-aikainen	Henkilötyökk	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Projektipäällikkö	Kokoaikainen	34	11 000	70 000	70 000	34 000	185 000
Projektisuunnittelija	Kokoaikainen	34	8 600	51 500	51 500	26 000	137 600
Sosiaaliohjaaja	Kokoaikainen	24		40 000	40 000	0	80 000
Terveystenhoitaja/sairaanhoitaja	Kokoaikainen	24	0	40 000	40 000	0	80 000
1Yhteensä		116	19 600	201 500	201 500	60 000	482 600

Kustannusten perustelut

Hankehallintoon palkataan projektipäällikkö ja -suunnittelija. Vuonna 2016 em. henkilöt palkataan 50 %, ajalle 1.1.2017-30.6.2019 kokopäiväisesti. Projektipäällikkö vastaa hankkeen johtamisesta hankkeen tavoitteiden ja kustannusarvion mukaisesti. Lisäksi hän vastaa hankkeen raportoinnista sekä tulosten mallintamisesta ja juurruttamisesta. Projektisuunnittelija on projektipäällikön tukena maksatushakemuksen tekemisessä sekä hankkeen dokumentoinnissa, arvioinnissa ja raportoinnissa. Projektipäällikkö ja -suunnittelija kartoittavat vuonna 2016 paljon terveyspalveluita käyttävät maahanmuuttajataustaiset asiakkaat yhteistyökumppaneiden kanssa. Sosiaaliohjaaja ja terveydenhoitaja/sairaanhoitaja toimivat työparina ja he kehittävät monitoimijaista palvelukonseptia sekä osallistavat kehittämistyöhön asiakkaat, kolmannen sektorin palvelut, TE-toimisto sekä sosiaali- ja terveyspalveluiden ja vapaa-aikatoimialan henkilökuntaa. Terveystenhoitaja/sairaanhoitaja ja sosiaaliohjaaja pilotoivat ja arvioivat toimintamalleja.

2 Ostopalvelut

Kustannus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Kulttuurikoulutukset sosiaali- ja terveyspalvelujen TE-toimiston, järjestöjen ja vapaa-aikasektorin henkilöstölle	0	40 000	40 000	0	80 000
Ulkoisen arviointi	0	5 000	5 000	1 000	11 000
Omakielinen tuki	0	33 000	33 000	0	66 000
Puheeksiottokoulutus (½ pv)	0	7 000	7 000	0	14 000
Tilintarkastus	0	0	0	1 000	1 000
Tulkkipalvelut	0	3 000	3 000	0	6 000
Tiedotus ja markkinointi	1 000	4 000	4 000	2 000	11 000
Omakielinen kokemusasiantuntija	0	2 500	2 500	0	5 000
Koulutusmateriaalien ostot	0	3 000	3 000	0	6 000
2 Yhteensä	1 000	97 500	97 500	4 000	200 000

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

Kustannusten perustelut

Kulttuurikoulutukset: koulutetaan sosiaali- ja terveystalvelujen, TE-palvelujen, järjestöjen sekä vapaa-aikasektorin henkilökuntaa kulttuurisensitiiviseen mielenterveys- ja päihdetyöhön. Koulutetaan henkilökuntaa tunnistamaan mielenterveys- ja/tai päihdeongelmaiset maahanmuuttaja asiakkaat ja koulutetaan puheeksiottoa maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden kanssa.

Ulkoinen arviointi: toiminnan objektiivisuus,

Omakielinen tuki: omakielisen tuen antama ohjaus, neuvonta ja vertaistuki auttavat maahanmuuttajaa sopeutumaan yhteiskuntaan ja oppimaan toimimaan palvelujärjestelmässä. Omakielinen tuki toimii kulttuuritulkkinä ja sillanrakentajana asiakkaan ja viranomaisen apuna.

Koulutusmateriaali: kulttuuri- ja puheeksiottokoulutusten materiaalikustannukset

Puheeksiottokoulutus (½ pv): - koulutetaan sosiaali- ja terveystalvelujen, TE-palvelujen, järjestöjen sekä vapaa-aikasektorin henkilökuntaa tunnistamaan mielenterveys- ja/tai päihdeongelmaiset maahanmuuttaja-asiakkaat ja koulutetaan puheeksiottoa maahanmuuttajataustaisten asiakkaiden kanssa.

Tilintarkastus: tilintarkastus

Tiedotus ja markkinointi: tiedotukseen ja markkinointiin liittyvät kustannukset, kuten esitteet ja oppaat

Tulkkipalvelut: asiakastilanteiden tulkkaukset

Omakielinen kokemusasiantuntija: 30 e/h

3 Muut kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
3 Yhteensä	0	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

4 Flat rate

Kerroin	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
17.00 %	3 332	34 255	34 255	10 200	82 042
4 Yhteensä	3 332	34 255	34 255	10 200	82 042

1 - 4 Hankkeen kustannukset

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	23 932	333 255	333 255	74 200	764 642

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

5 Tulot

Tulot	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
5 Yhteensä	0	0	0	0	0

Nettokustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Yhteensä	23 932	333 255	333 255	74 200	764 642

B Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset (joihin ei myönnetä ESR:n ja valtion rahoitusta)**6 Kuntien kustannukset**

Kustannus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
6 Yhteensä	0	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

7 Muut julkiset kustannukset

Kustannus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
7 Yhteensä	0	0	0	0	0

Kustannusten perustelut

6 - 7 Erikseen raportoitavat osallistujien palkkakustannukset

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
6 - 7 Yhteensä	0	0	0	0	0

A + B Kustannukset yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
A + B Yhteensä	23 932	333 255	333 255	74 200	764 642

Hankkeen rahoitussuunnitelma

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

A Rahoitus hankkeen kustannuksiin**1 Haettava ESR- ja valtion rahoitus**

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
1 Yhteensä	17 949	249 941	249 941	55 650	573 481

2 Kuntien rahoitus**2.1 Kuntien rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Kuntien rahoitus: Tuensaajan omarahoitus	5 983	83 314	83 314	18 550	191 161
2.1 Yhteensä	5 983	83 314	83 314	18 550	191 161

2.2 Kuntien rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
2.2 Yhteensä	0	0	0	0	0

2.1 - 2.2 Kuntien rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
2.1 - 2.2 Yhteensä	5 983	83 314	83 314	18 550	191 161

3 Muu julkinen rahoitus**3.1 Muu julkinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Muu julkinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus					0
3.1 Yhteensä	0	0	0	0	0

3.2 Muu julkinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
3.2 Yhteensä	0	0	0	0	0

Hankkeen nimi: Parempia palveluja maahanmuuttajille

3.1 - 3.2 Muu julkinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
3.1 - 3.2 Yhteensä	0	0	0	0	0

4 Yksityinen rahoitus**4.1 Yksityinen rahoitus, tuensaajan omarahoitus**

Rahoitus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
Yksityinen rahoitus: Tuensaajan omarahoitus					0
4.1 Yhteensä	0	0	0	0	0

4.2 Yksityinen rahoitus, ulkopuolinen rahoitus

Rahoitus	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
4.2 Yhteensä	0	0	0	0	0

4.1 - 4.2 Yksityinen rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
4.1 - 4.2 Yhteensä	0	0	0	0	0

1 - 4 Rahoitus hankkeen kustannuksiin yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
1 - 4 Yhteensä	23 932	333 255	333 255	74 200	764 642

B Erikseen raportoitavien osallistujien palkkakustannusten rahoitus**5 Kuntien rahoitus****6 Muu julkinen rahoitus****5 - 6 Erikseen raportoitavat rahoituserät yhteensä**

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
5 - 6 Yhteensä	0	0	0	0	0

A + B Rahoitus yhteensä

	2016	2017	2018	2019	Yhteensä
A + B Yhteensä	23 932	333 255	333 255	74 200	764 642